

اقتصاد جهان در هفته‌ای که گذشت (از تاریخ 28 اردیبهشت ماه الی 6 تیر ماه 1403)

چکیده اقتصاد جهانی در هفته‌ای که گذشت، ترکیبی از خوش‌بینی محتاطانه و چالش‌های مداوم را تجربه کرد. پیش‌بینی‌های کلیدی اقتصادی از سوی صندوق بین‌المللی پول (IMF)، سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) و مجمع جهانی اقتصاد (WEF) نشان‌دهنده رشد متوسطی است که با تنش‌های ژئوپلیتیکی، فشارهای تورمی و بهبودی شکننده در مناطق مختلف همراه است. روندها حاکی از توسعه اقتصادی آهسته اما پیوسته است، با مشارکتهای قابل توجه از اقتصادهای آسیایی، در حالی که بازارهای توسعه‌یافته با مشکلات تورمی و پایداری رشد مواجه هستند.

پیش‌بینی رشد جهانی

صندوق بین‌المللی پول، رشد اقتصادی جهانی را برای سال‌های ۲۰۲۴ و ۲۰۲۵ میزان ۳.۲ درصد پیش‌بینی می‌کند. این چشم‌انداز نشان‌دهنده یک افزایش کوچک برای اقتصادهای پیشرفته است، اما با رشد کمی پایین‌تر در بازارهای نوظهور و در حال توسعه. سازمان همکاری و توسعه اقتصادی نیز با این پیش‌بینی موافقت و رشد تولید ناخالص داخلی جهانی را در مقایسه با ۲.۷ درصد در سال ۲۰۲۳، برای سال ۲۰۲۴، ۲.۹ درصد پیش‌بینی می‌کند. با این حال، بهبودی به دلیل تنش‌های ژئوپلیتیکی مداوم و چالش‌های ساختاری شکننده باقی است.

دینامیک اقتصادی منطقه ای

آسیا: انتظار می‌رود چین و شرق آسیا، بس از بهبود اقتصاد چین و تأثیرات کووید-۱۹ همراه با تنش‌های تجاری با ایالات متحده رشد جهانی را هدایت کنند. صعود سریع اقتصادی هند آن را به یک بازیگر مهم جهانی تبدیل کرده است و انتظار می‌رود که تا سال ۲۰۲۴ به سومین اقتصاد بزرگ جهان تبدیل شود.

اروپا: اقتصادهای اروپایی نرخ رشد کمتری نسبت به دیگر مناطق نشان می‌دهند. جنگ در اوکراین و بحران‌های انرژی ناشی از آن، چشم‌انداز اقتصادی را تضعیف کرده است. با این حال، کاهش قیمت انرژی به کاهش نرخ‌های تورم در سراسر اروپا کمک کرده است.

ایالات متحده: اقتصاد ایالات متحده به طور چشمگیری بعد از پاندمی بهبود یافته است و از عملکرد دوران پیش از پاندمی نیز فراتر رفته است، با این حال تورم همچنان یک نگرانی محسوب می‌شود و فدرال رزرو (بانک مرکزی آمریکا) تلاش می‌کند تا توازن بین کنترل تورم و رشد اقتصادی را حفظ کند.

تورم و نرخ‌های بهره

بر اساس پیش‌بینی کاهش نرخ‌های کلی تورم در سال ۲۰۲۴، تورم جهانی نشانه‌هایی از کاهش را نشان داده است. سازمان همکاری و توسعه اقتصادی کاهش تورم از ۹.۴ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۴.۳ درصد در سال ۲۰۲۴ را گزارش می‌کند. با این حال، تورم هسته‌ای (به ویژه تورم کالاهایی مانند پوشاک، خودرو، خدمات آموزشی و بهداشتی) همچنان مقاوم بوده و تحت تأثیر افزایش مداوم قیمت‌های خدمات و فشارهای دستمزدی قرار دارد. در این شرایط انتظار می‌رود بانک‌های مرکزی در اقتصادهای عمده نرخ‌های بهره را به طور محتاطانه حفظ یا تنظیم کنند تا بهبودی شکننده را پشتیبانی کرده و تورم را مهار کنند.

ریسک‌های تجاری و ژئوپلیتیکی

رشد تجارت جهانی با عدم قطعیت‌هایی مواجه است که ناشی از تنش‌های ژئوپلیتیکی، به ویژه بین ایالات متحده و چین، و جنگ مداوم در اوکراین است. تجزیه و تنظیم مجدد تجارت بر اساس خطوط ژئوپلیتیکی جریان‌های تجاری سنتی را مختل کرده است. سازمان تجارت جهانی (WTO) این چالش‌ها را برجسته‌تر کرده و افزایش هزینه‌های حمل و نقل و تأخیرهای ناشی از درگیری‌ها در مسیرهای حمل و نقل کلیدی مانند دریای سرخ و کانال پاناما را گزارش کرده است.

پایداری و رشد فراگیر

مجمع جهانی اقتصاد بر لزوم ایجاد رویکردی جامع به رشد اقتصادی که پایداری، فراگیری و مقاومت را در اولویت قرار دهد، تأکید می‌کند. بازگشت رشد، بدون به خطر انداختن اهداف زیست‌محیطی و برابری ضروری است. چارچوب جدید معرفی شده توسط WEF با هدف تکمیل معیارهای سنتی رشد و اطمینان از اینکه پیشرفت اقتصادی به اهداف اجتماعی گسترده‌تر کمک می‌کند، طراحی شده است.

ریسک‌های کلیدی و چشم‌انداز آینده

گزارش ریسک‌های جهانی ۲۰۲۴ چندین ریسک از جمله اختلالات تکنولوژیکی، تغییرات اقلیمی و عدم قطعیت‌های اقتصادی را نشان می‌دهد. بهبودی شکننده می‌تواند با هر شوک اقتصادی مهمی منحرف شود، که نیاز به سیاست‌های اقتصادی مقاوم و سازگار را برجسته می‌کند. دولت‌ها ترغیب می‌شوند که اقدامات پیشگیرانه برای حفاظت از جمعیت‌های آسیب‌پذیر و حمایت از رشد پایدار را اتخاذ کنند.

در کل اقتصاد جهان در هفته گذشته بازتابی از چشم‌انداز خوش‌بینانه محتاطانه‌ای است که با ریسک‌های قابل توجهی همسو است. در حالی که نشانه‌های مثبتی از بهبودی و رشد وجود دارد، چالش‌های مداومی مانند تورم، تنش‌های ژئوپلیتیکی و نابرابری‌های ساختاری نیاز به توجه مداوم و مداخله‌های استراتژیک سیاستی برای اطمینان از پیشرفت اقتصادی پایدار و فراگیر دارند.

تهیه شده توسط امور بین الملل و واحد روابط عمومی اتاق تبریز